

ותן חלקנו בתורתך

מאת כ"ק האדמו"ר מרחלין שליט"א

שיחת התעמקות על פי דרך עץ החיים
פרשת דברים תשפ"ה

קבלת קהל בתיאום מראש בטל' 02-6520002

www.rachlin.org.il

בהוצאת: אוריאל יעוז ומתורגמות בע"מ

יפה רום 40 ירושלים ת"ן

לקבלת הגיליון למייל: rachlin@rachlin.org.il

© כל הזכויות שמורות לכ"ק האדמו"ר רבי פינחס דניאל הכהן רחלין שליט"א

סרקו להורדה

מאמר זה הנו תמלול של שיעור בפרשת השבוע שהעביר כ"ק האדמו"ר שליט"א.

פרשת דברים תשפ"ה – התוכחה המתקנת

את האדם אלא לעזור לו, לתת לו דרך לתקן את עצמו, שיבין איפה הוא טועה. ומי לא טועה? כולנו טועים. רק הקדוש ברוך הוא לא טועה אף פעם כי הוא הקדוש ברוך הוא. ואנחנו מה אנו מה חיינו, אנחנו בשר ודם. יש לנו יצר הרע, פרטי, כללי, מדות לא מתוקנות, דעות עקומות לפעמים. אז קשה מאד להוכיח ושהתוכחה תתקבל ותעשה פרי.

מעלה גדולה מי שאוהב תוכחות. מי שאוהב תוכחות, מי שאוהב מוסר – זה דבר טוב מאד. משהו מזה יכנס בסוף ללב האטום, והאדם יהיה צדיק בסוף. אז קודם כל "אל תדון את חברך", אנחנו אומרים: 'תגיע למקומי, תראה מה קורה, למה הוא עושה מה שהוא עושה, מה קרה? למה? למה הוא נכשל במה שהוא נכשל? לפעמים אנשים מדברים, מרכלים על מישהו, דנים אותו ברותחין – ובכלל לא יודעים ממה הוא סובל, מה קורה אתו, מה גורם לכל זה.

יש לי ספר, מאד מומלץ שתורידו אותו חינם מהאתר ותקראו אותו, הוא נקרא 'עמו אֶנְכִי', 'עמו אֶנְכִי ותקראו אותו, הוא נקרא 'עמו אֶנְכִי', 'עמו אֶנְכִי בְּצֶרֶה'. זה ספר שכתבתי על העבר שלי בתור מורה בחינוך המיוחד לבעלי מוגבלויות חמורות ובתור עובד בריפוי בעיסוק בבתי חולים פסיכיאטריים, בריפוי באמנות, ריפוי במוזיקה וכמדריך שיקומי, כשהייתי צעיר. ואני מספר שמה את כל מה שעבר עלינו, ואיך טיפלנו בילדים ואיך טיפלנו בחולים. זה בעצם ספר מקצועי – אבל זה ספר מוסר. שם תלמדו אהבת הבריות, כבוד לבריות, איך לגשת לבריות, איך לגשת לבני אדם – כדי לעזור להם. התוכחה, המטרה שלה לעזור להם שיגיעו לתיקון, לא לפגוע בהם ולהעניש אותם ולהרחיק אותם. לא, לא, לא. ובשביל זה צריך להגיע למקומו.

ערב טוב! שבוע טוב, חודש טוב! מה שלומכם? אנחנו כאן ב'ותן חלקנו בתורתך' בספר דברים, אנחנו מתחילים חומש דברים. בשם ה' נעשה ונצליח. כן, וננסה קצת להבין את הפרשה על פי 'דרך עץ החיים'.

כן. טוב, זה ספר התוכחות. אומר רבנו רבי נחמן מברסלב הקדוש זי"ע שמי שמוכיח את זולתו, אני אומר את זה במלים שלי, ושלא יודע להוכיח אותו – הוא מזיק לו, הוא סוגר לו את צינורות השפע. רחמנא לצלן. טוב. ודאי הוא צודק, ועוד איך. אז מה נעשה? יש מצוה להוכיח. אם אין תוכחה יש חורבן. זה מה שגרם לחורבן, אנחנו עכשיו פה בתשעת הימים. אז אם אין תוכחה, יש חורבן. ובכל זאת צריך להוכיח. אז איך, איך נוכיח, איך? אולי ניתן כמה עצות. בעזרת ה' נעשה ונצליח.

עצה ראשונה: בן אדם כדי להוכיח מישהו – צריך שהוא יהיה נקי באותו ענין. אם לא, הוא יגיד לך 'אתה מוכיח אותי? תראה, תסתכל על עצמך'. וזו אחת הסבות שהפסיקו להוכיח בירושלים, וזה גרם בסוף לחורבן. אז 'קשט עצמך, ואחר כך קשט אחרים'.

דבר אחר, צריך בעיני אהבת הבריות. "הִלֵּל אֹמֵר: הִנֵּי מִתְלַמְּדִיו שֶׁל אֶהְרֹן – אוֹהֵב שְׁלוֹם וְרוֹדֵף שְׁלוֹם, אוֹהֵב אֶת הַבְּרִיּוֹת וּמְקַרְבֵּן לַתּוֹרָה". על ידי אהבת הבריות – הוא כבר מקרבן לתורה. בלי להגיד להם כלום, אתה כבר מקרב, מאהבה. ואהבת ישראל היא קשורה לאהבת ה'. מי שזוכה לאהבת ישראל זוכה גם לאהבת ה'. פלא פלאים.

עוד דבר נוסף: ענוה. ענוה. אנחנו לא באים לדון אנשים, על זה ידונו בשמים. אנחנו באים לעזור לאנשים, לא לשפוט, שהאדם ירגיש אתך בנוח לדבר אתך אמת. אתה תדבר אמת והוא ידבר אמת – וככה יהיה תיקון. המטרה שלנו בתוכחה היא לא להשפיל

צריך להיות קדושים, אין הנחה. אתם חושבים שבן אדם יכול להיות סתם בן אדם? לא. אנחנו "ממלכת כהנים וגוי קדוש" – צריכים לעלות כולנו להיות קדושים למען שמו באהבה, לעשות לו נחת רוח, לאבא שבשמים, ו"יְשַׁמַּח ה' בְּמַעֲשָׁיו".

אז מצות התוכחה, קודם כל זו הקשבה. לא דיברנו על זה, על להקשיב. אתם יודעים כשבן אדם מקשיב הוא חכם. מי שהוא לא חכם – הוא רק משמיע, משמיע, הוא לא מקשיב, הוא לא קולט כלום, הוא רק משמיע. אתה רוצה להיות חכם? – תתחיל להקשיב.

ההקשבה גם דורשת מהאדם סבלנות, אהבת הבריות, ביטול של הגאווה של עצמו: 'מה פתאום שאני אקשיב לו? מי הוא? הוא שורף לי את הזמן' – לא, לא, לא. אין, אתה לא חשוב יותר ממישהו אחר. הוא לא שורף לך שום זמן – משמים שלחו אותו שיבוא לדבר אתך, אז תנסה לעזור לו. כמובן, לא כל היום, אבל תקדיש לו זמן, תקשיב לו.

כמה חשוב להקשיב לבן אדם. בן אדם בא מלא צרות, כאבים, סבל – אתה מקשיב לו, רק מקשיב לו, ואוהב אותו, לא אומר לו כלום – והוא יוצא בן אדם חדש, רק מזה, רק מאהבת הבריות וההקשבה. זה כבר מאיר לו. וואו, הוא מרגיש שהקשיבו לו, במיוחד בדור שלנו, במיוחד בזמן הזה שכולם לחוצים, כולם בקשיים. ה' יעזור, חבלי משיח. אז עכשיו צריך לדעת להוכיח.

גם משה רבינו בפרשה נזהר מאוד כשהוא הוכיח את עם ישראל לא לבייש אותם. ירבעם בן נבט זכה להיות מלך על עשרת השבטים. למה? כי הוא הוכיח את שלמה המלך. כל הכבוד. אבל הוא הפסיד את המלוכה. למה? כי הוא הוכיח אותו בפרהסיא. התוכחה לא צריכה להיות בפרהסיא. הפרהסיא היא דבר מסוכן מאוד. "המלבין פני חברו ברבים", זה דבר חמור מאוד, מאד. ה' יעזור שלא ניכשל, שאף אחד לא יכשל בזה. בקלות בן אדם נכשל, בקלות. מאד להזהר כשבן אדם בפרהסיא, לא להלבין פני חברו, ההפך.

עוד דבר שבן אדם צריך לדעת זה לשמוע את חרפתו ולשתוק. זה ממתיק את הדינים. זה כמו קרבן. זה כאילו האדם הקריב קרבן לה' יתברך. שופכים את דמו והוא שותק. שותק. הוא אומר: כפרת עונות, כך עלתה לנו.

אוי כמה צריך ללמוד, כמה צריך ללמוד לא לקבל לשון הרע. מישהו בא, מספר 'זה אמר עליך ככה' – תגיד:

אבא שלי עליו השלום היה איש טוב מאד וחכם מאד, והיו באים להתייעץ אתו בכל מיני נושאים. והוא תמיד אמר לי, עוד כשהייתי ילד, 'תמיד תלך למדרכה ממול, ותסתכל משם איך אתה נראה', זאת אומרת, להכנס לנעלים של השני, להבין אותו. זכות אבא תגן עלינו. מבינים? אז ככה צריך לעשות. אמא שלי עליה השלום היתה צדקת עם אהבת בריות גדולה מאד. כולם אהבו לבוא ולספר לה את הצרות. היא היתה דואגת לכל אחד שבא, כל אחת שבאה, לעזור במה שהיא יכולה, לעודד, לתת עצה. ברוך ה', זכותה תגן עלינו ועל כל עמו ישראל. אז ככה זה. "איזהו חכם? הלומד מכל אדם". מכל אדם יש מה ללמוד, גם מהדברים הטובים שיש בו, ואם יש בו דברים לא טובים – תלמד גם מזה, לא לעשות כמוהו. מבינים?

אז התוכחה זו באמת אמנות, אמנות. צריך אהבה לשני, לא להתנשא, לא להראות את עצמך שאתה מעליו ואתה מושלם, והוא עכשיו הפגום ואתה עכשיו

נותן לו על הראש. זה לא עוזר. לפעמים זה עוזר, לפעמים יש בן אדם אולי שזה יכול לעזור לו – אבל זו לא הדרך.

הדרך היא להגיע למקומו, להבין את מצוקתו, לדון אותו לכף זכות, להעלות אותו, להעלות את כל הבריאה למען שמו באהבה, להעלות את הבריאה, לזכך את הבריות – לתת להם פתח, לא לסגור להם את הפתח, כמו שאומר רבי נחמן, לא לסגור להם את צינורות השפע, לפתוח להם את צינורות השפע.

שאלו את הרב הקדוש מקאריץ איך הוא עושה שלום בית בין בעל ואשה? שהרי הוא היה מאד מאד נגד שקר, אפילו שקר מותר, כן? לשנות מן האמת לעשות שלום בית – הוא היה נגד. הוא היה איש אמת וככה לימד את התלמידים, מאד מאד, זכותם תגן עלינו, אילו קדושים. אז שאלו אותו איך הוא עושה כדי לעשות שלום בית? הוא אמר: 'אהה, בשביל לעשות שלום בית אני דובר עוד יותר אמת'. נכון, הוא צודק, צודק מאד.

וגם התלמידים של התלמיד שלו הקדוש היו כולם שומרים לא להוציא שקר מהפה. ואם הם היו נכנסים מבחוץ לתוך הבית והיית שואל 'יורד גשם בחוץ?' מה הם היו עונים? – 'כשהיינו בחוץ ירד גשם'. תראו איזה דקדוק שלא יצא שאמרו שכן יורד, 'אהה, כשאנחנו ראינו ירד גשם'. קדושים. קדושים.

**התוכחה, המטרה שלה
לעזור להם שיגיעו
לתיקון, לא לפגוע
בהם ולהעניש אותם
ולהרחיק אותם. לא,
לא, לא. ובשביל זה
צריך להגיע למקומו.**

'אני לא מקבל לשון הרע, לא'. אולי זה לא נכון. באמת הרבה פעמים מישוהו מספר משהו על מישוהו וזה לא נכון. ולא שהוא עשה במזיד, אלא הוא הבין לא נכון, או שהוא סיפר אבל שכח איזה פסיק, איזו נקודה – והמשמעות משתנה. וזה משהו נורא. בשניה מה שבן אדם מוציא מהפה שלו מתפשט ומתפשט, שאתה לא יודע לאיפה זה מגיע. אני ראיתי דברים כאלה – בדיוק איפה זה התחיל ולאיפה זה הגיע, בשניות.

כל זה קשור לאהבת הבריות, כבוד הבריות. ככה תוכל להוכיח. להוכיח פירושו להאיר את עיני המוכח, כדי לעזור לו לתקן את עצמו, לתקן את עצמו.

יש אנשים שיש להם בעיות וקשיים שהם לא מצליחים להתגבר עליהם. הם נורא רוצים להתגבר. הם לא יודעים איך. אפילו מתביישים, ואפילו צועקים לה' ובוכים, ולא מצליחים. היצר הרע חזק, חזק. לא קל להיות בעל תשובה, בכלל לא. כולנו הרי צריכים לעשות תשובה: תשובה שלמה, תשובה לשם שמים, תשובת כל העולמות כולם, תשובה תשוב ה"א – התשובה האמתית צריכה לגרום להשראת השכינה. אם לא, עדיין לא עשינו תשובה כראוי.

ועכשיו על שנאת חנם: צריך לעשות תשובה גדולה, וואי וואי וואי... מה שהיצר הרע הכללי מבשל... אילו בישולים הוא עושה כדי לסכסך בין עם ישראל, בין אחד לשני – אוי ואבוי לנו, לשבת ולבכות. אוי ואבוי לנו. להזהר מהמחלוקת ושנאת חנם כמו מאש. אתם רוצה שה' ישמע את התפילה שלכם ויאהב אתכם ויקרב אתכם? "מעשיך קרבוך, ומעשיך ירחקוך". תראו מה קרה לקרח, מה קרה לדתן ואבירם, שלא נדע. אז היה זמן של גילוי פנים, אז העונש היה מיידי, מיידי.

היום בן אדם עושה כל מיני עוולות, חושב שאף אחד לא רואה, אף אחד לא שומע, לא יקרה לו כלום – אבל הכל נרשם למעלה, שום דבר לא הולך לאיבוד. אתה רוצה שה' יקרב אותך, יאהב אותך? – תרצה שיאהב גם את זולתך.

ואף אחד לא מושלם. כולנו צריכים הרבה תיקונים, חבל על הזמן. בן אדם עובד ומתקן, מתקן עשרים שנה, שלשים שנה, ששים שנה – פתאום בא היצר ומפיל אותו באותו ענין בשניה אחת. וואו, הוא חשב שהוא כבר צדיק, מה קרה? עוד פעם? א. זה בשביל שלא יתגאה. ב. שיבקש רחמי שמים, על עצמו ועל העולם כולו. ג. אולי יש איזה ניצוץ שעדיין הוא לא תיקן עד הסוף.

בן אדם לפעמים עשה עבירה ונהנה מהעבירה, עכשיו בא אליו הבזק של העבירה – הוא צריך לסלוד מהעבירה, להתבייש, 'וואו, איך עשיתי דבר כזה?' 'וואו, אכזבתי את אבא שבשמים', צריך להתבייש. לכן שולחים לו, זה לטובתו. הוא אומר 'מה, כבר חשבתי

שתיקנתי את כל זה. עוד פעם אני נופל באותו דבר?' אה, אם היית מתקן את זה לגמרי, לא היית נופל. היה לך עוד נסיון – זה סימן שצריך לתקן גם את זה.

ואם אדם פגם הרבה ועשה הרבה שטויות, אז יש לו הרבה מה לתקן. זה לא בפעם אחת וזהו, התגבר, גמרנו. עד הרגע האחרון שהוא בחיים עוד ישלחו לו נסיונות וניצוצות שיצטרך להעלות אותם ולהתגבר, להתגבר.

וזה בא גם על מנת שבן אדם לא יתגאה ולא ידון את האחרים ברותחין, כי אם האדם בעצמו יודע שהוא ככה תלוי על חוט השערה, בשניה אחת הוא יכול לעשות שטויות – אז הוא עניו יותר. לכן נראה לי שסגולה לענוה: לזכור את הדברים הלא טובים שאמרת, שעשית – אז החשק להתגאות, הבלון הזה שהתנפח, יוצא לו כל האויר.

עכשיו זה זמן חשוב מאד, חשוב מאד, חשוב מאד מאד מאד, "עת צרה היא ליעקב". אז עכשיו כדי לעשות את העבודה הנכונה – תקראו את הספר שלנו 'דרך עץ החיים'. בשעה וחצי אתם מסיימים אותו. יש שמה את כל הדרך איך לעבוד את ה' לְשִׁמָּה. הוא נותן דרך ועצות מעשיות. זה כתוב באופן שכל אחד יכול להבין, בעזרת ה'.

זו מתנה. תקחו אותו, תקראו אותו, ותקיימו אותו – כי הכי חשוב זה ההתמדה, ההתמדה: תשובה שאינה פוסקת, דבקות שאינה פוסקת, אמונה שאינה פוסקת, קדושה שאינה פוסקת, בירור של הדברים שאינם פוסק, מלחמה עם היצר הרע הפרטי והכללי שלא פוסקת.

הדבר הזה שנראה קשה ומיגע ואיך אנחנו נעמוד בזה – אם נתמיד בו ונרצה ונבקש רחמי שמים, אנחנו נזכה שכל הזמן נעבוד את ה', כל הזמן. כל הזמן, מכל דבר יהיה תיקון.

"ובא לציון גואל" במהרה ברחמים!

לחיים! לחיים! לחיים!

ואהבת לרעך כמוך!

לחיים! לחיים! לחיים!

שבת שלום!

ה' יעזור שהצומות יהפכו לימי חג בקרוב. בתשעה

באב נולד משיח. אמן, בעזרת ה', שכבר יאמר

לצרותינו די, ושינגאל ברחמים ו"ישמח ה'

במעשיו". כל הזמן תכוונו: "ישמח ה' במעשיו" –

ואז זה פותח את הכל.

שבת שלום.

לחיים! לחיים! לחיים!

כל טוב סלה.

שבת שלום ומבורך לכל בית ישראל.

מתוך נפשי – כמה זה מכוער

מאת כ"ק האדמו"ר רבי פינחס דניאל הכהן רחלין שליט"א

ג' אב תשפ"ה

לעילוי נשמות הנופלים • לרפואת הפצועים • להחזרת החטופים • לשמירה על החיילים.

שנאת חנם, כמה זה מכוער!

גסות הרוח, כפיות טובה, עזות דקליפה – כמה זה מכוער

הצד את חברו, המרמה את הבריות, הפוסל במומו, המזלזל בזולתו – כמה זה מכוער

הדובר לשון הרע, המוציא שם רע, ההולך רכיל כמה זה מכוער

המלבין פני חברו, המחזיר רעה תחת טובה, המתגאה בלבו, המקנא בהשגי חברו, הכועס והמשפיל – כמה זה מכוער!

הרואה זכות לעצמו וחובה בזולתו – כמה זה מכוער.

המתרחק מה' ית' ומתורתו – כמה זה מכוער

המבייש את הוריו, הגונב והמתהדר ברשעותו כמה זה מכוער

הטפש שחושב שהוא חכם – כמה זה מכוער

מי שאינו יודע את מיקומו ואת מקומו – כמה זה מכוער

המשקר והמוציא דיבה, הנותן עצה נגועה כמה זה מכוער!

המתכבד בקלון חברו והמגדיל כבוד עצמו כמה זה מכוער

המסיט עיניו מראות אביון,

זה שכלל אינו מרחם על הבריות,

המחשיב עצמו כמלך העולם והחושב שהוא החכם מכל אדם – כמה זה מכוער

המאשים את מיטיבו ומחזיק טובה רק לעצמו – כמה זה מכוער

הנותן על מנת לקבל, המאשים לשוא צדיקי אמת ומרוב פגמיו מתהלך כמת

כמה זה מכוער

המרחם על עצמו רחמים פסולים,

ואת מיטיבו הוא מאשים

המורד בבוראו והמסלף את תורתו,

המגדל את עצמו – ואין תוכו כברו

כמה זה מכוער

הדן את זולתו ברותחין, ואת עצמו ברחמים

כמה זה מכוער

המתדרדר מוסרית ודתית

ובמצבו אינו מביט

כמה זה מכוער

המרמה והמקמץ, את השפע מצמצם

כמה זה מכוער

המואס בתוכחות, ולעצמו מרבה מחמאות

המזלזל במורים, ברבנים ובזקנים

והמאדיר מעשיו הנלוזים

כמה זה מכוער

המקריב קרבנות לעצמו, והממליך את עצמו

במקום את קונו יתברך שמו,

כמה זה מכוער

המתמכר למעשים ולדיבורים רעים, ואת הזולת הוא מאשים

כמה זה מכוער

העובד עבודה זרה במצח נחושה

כמה זה מכוער

הבטוח בכך שעל העולם להתנהל על פי רצונו

ושאינו מבין מדוע לא שומעים בקולו,

כמה זה מכוער

על כל אלה וכאלה חרב בית המקדש!

ולא זכינו לו ולתקומתו עד עכשיו.

יהי רצון שנתקן הכל ולא ישאר שמץ כיעור, ובא

לציון גואל במהרה ברחמים וישמח ה' במעשיו

לחיים! לחיים! לחיים! להתחזק בעבודתו ית' באמת!

לחיים! לחיים! לחיים! נא להפיץ את מעינות 'דרך עץ החיים' בכל עת ובכל מקום לזיכוי הרבים למען שמו באהבה!

שבת שלום וכט"ס!